

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๒

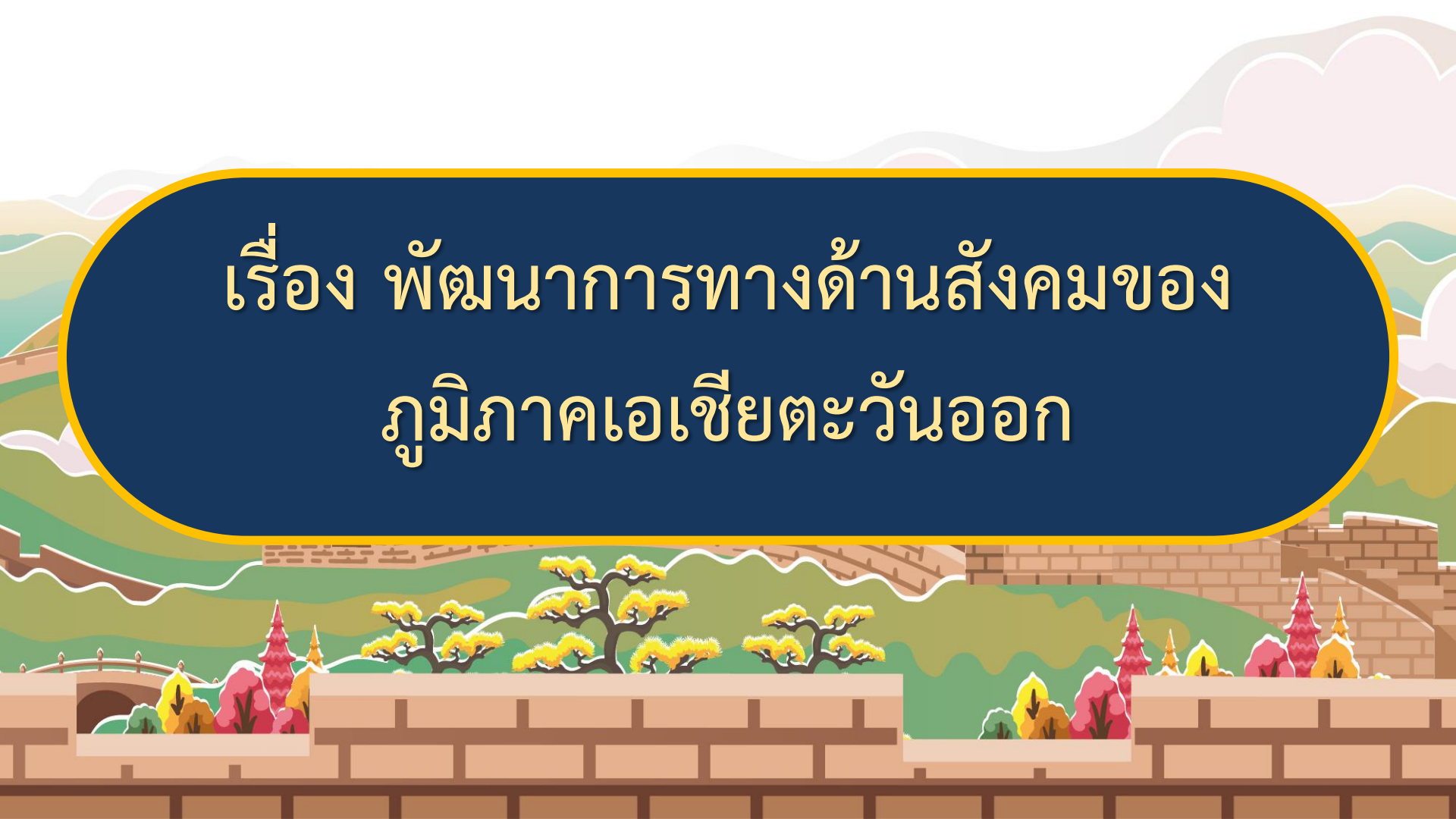
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง พัฒนาการด้านสังคมของ
ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

ครูผู้สอน ครูชีวาภร จวบรัมย์

ครูอาทิตย์ ชัยเทพา

The background features a stylized, colorful illustration of a traditional Chinese landscape. A brown Great Wall runs across the scene, with a stone bridge crossing a small stream on the left. The landscape is filled with various trees, including yellow pine trees and pink blossoms. The sky is light with soft, pastel clouds. A large, dark blue oval with a yellow border is centered in the upper half of the image, containing the title text.

เรื่อง พัฒนาการทางด้านสังคมของ
ภูมิภาคเอเชียตะวันออก

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้

๑. อธิบายพัฒนาการด้านสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. ยกตัวอย่างความเชื่อที่มีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. วิเคราะห์พัฒนาการด้านสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
๒. อภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนเห็นประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการด้านสังคมที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกในปัจจุบัน
๒. นักเรียนเห็นคุณค่าและกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติกิจกรรมอภิปรายร่วมกัน

ทบทวนพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

“โอรสแห่งสวรรค์”

“อาณัติแห่งสวรรค์”

ใบความรู้

หน่วยที่ ๒ ย้อนรอยแดนมังกร วิชา ประวัติศาสตร์ไทย ๓
เรื่อง พัฒนาการทางด้านสังคมของภูมิภาคตะวันออก

๑. สังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ เป็นสังคมแบบจารีตที่ปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีการแบ่งชนชั้นในสังคม เช่น ชนชั้นปกครอง นักบวช ชวนา ช่างฝีมือ พ่อค้า เป็นต้น ความเชื่อและศาสนา ในช่วงสามก๊ก สังคมจีนเกิดความยุ่งยากเนื่องจากการสู้รบทำให้ผู้คนแสวงหาที่พึ่งทางจิตใจ พระพุทธศาสนาได้รับการฟื้นฟูพระสงฆ์ในยุค

นั้นมีความรู้ ในพระธรรมวินัยและให้วิธีการโดยวิธีสังคัมสมเคราะห์ พระภิกษุชื่อเสียง พระภิกษุฟาเสียน ที่เดินไปอินเดียโดยทางบกผ่านดินแดนเอเชียกลาง แต่เดินทางกลับจีนทางทะเลและพระภิกษุถังซำจิ่งเดินทางบกไปกลับจากอินเดียพระภิกษุเหล่านี้ได้พระไตรปิฎกและพระสูตรเป็นภาษาจีนทำให้พระพุทธศาสนาแพร่หลาย

ที่มาของภาพประกอบ : <https://1th.me/Z6pxo>

เผยแพร่ศาสนาได้แก่

๒. ลัทธิความเชื่อ ที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดและการ

ดำเนินชีวิตในสังคม เช่น ลัทธิขงจื้อ เน้นคำสอนเรื่อง ความกตัญญูต่อบิดา การกราบไหว้บูชาบรรพบุรุษ ส่วนในญี่ปุ่น มีความเชื่อในลัทธิ บูชิโด เรื่องความกล้าหาญและการจงรักภักดีต่อผู้นำ และเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ เมื่ออิทธิพลตะวันตกในยุคจักรวรรดินิยมแพร่เข้ามา เช่น ญี่ปุ่นสมัยเมจิ ชนชั้นปกครองตั้งแต่จักรพรรดิ เชื่อพระวงศ์ ชุนนาง เป็นผู้นำ ในการรับวิถีแบบตะวันตก ส่วนจีน ชนชั้นปกครองส่วนใหญ่มีก็จะ มีความคิดอนุรักษ์นิยมมากกว่า

ภาพขงจื้อ

ที่มาของภาพประกอบ : <https://1th.me/yqJue8>

๓. หลังจากโลกยุคสงครามเย็น สังคมในเอเชียตะวันออกได้รับผลกระทบจากโลกยุคสงครามเย็น

จีนและเกาหลีเหนือปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ได้ควบคุมประชาชนอย่างเข้มงวดในด้านการเมือง การแสดงความคิดเห็น รวมทั้งกำหนดแนวทางวิถีชีวิตของประชาชน ส่วนญี่ปุ่นได้รับการวางรากฐานประชาธิปไตยและเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกา สตรีมีสิทธิเท่าเทียมบุรุษโดยเฉพาะมีสิทธิในการเลือกตั้ง สังคมเมืองขยายตัว ประชาชนอพยพเข้ามาทำงานและอาศัยในเมืองใหญ่

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางด้านสังคม ของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

พัฒนาการทางด้านสังคม (จีน)

- มีความเชื่อเรื่องการกราบไหว้บรรพบุรุษและความเชื่อเรื่องชีวิตในโลกหน้า
- มีการใช้ระบบการเขียนหนังสือโดยเขียนลงบนกระดองเต่าหรือกระดูกสัตว์

พัฒนาการทางด้านสังคม (จีน)

สังคมจีนมีความก้าวหน้าด้านภูมิปัญญาและอารยธรรมหลายพันปี ทั้งด้านปรัชญา ศาสนา ศิลปกรรม การประดิษฐ์อักษร ยึดมั่นในหลักคำสอนของลัทธิขงจื้อ เน้นในเรื่องหลักคุณธรรม

พัฒนาการทางด้านสังคม (จีน)

สังคมจีนมีความก้าวหน้าด้านภูมิปัญญาและอารยธรรมหลายพันปี ทั้งด้านปรัชญา ศาสนา ศิลปกรรม การประดิษฐ์อักษร ยึดมั่นในหลักคำสอนของลัทธิขงจื้อ เน้นในเรื่องหลักคุณธรรม

ภาพวาดของจื้อ

ขงจื้อ ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักปรัชญาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดและเป็นครูคนแรกของจีน คำสอนของขงจื้อ เรียกว่า **ลัทธิขงจื้อ** มีอิทธิพลต่ออารยธรรมจีนมาก ๆ โดยเน้นให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสงบสุขเรียบร้อย

ขงจื่อสอนเรื่องหลักความสัมพันธ์ ๕ ประการ

- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับราษฎร
- ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตร
- ความสัมพันธ์ระหว่างพี่ชายกับน้องชาย
- ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา
- ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน

ทุกสังคมรู้หน้าที่ระหว่างกัน
ปลูกฝังคุณธรรม เช่น
ความกตัญญู เคารพนับถือ
ผู้อาวุโส สุภาพและอ่อนน้อม

ภาพวาดเล่าจื้อ

เล่าจื้อ เป็นนักปราชญ์ตนสำคัญร่วมสมัยกับขงจื้อคำสอนของเล่าจื้อ เรียกว่า **ลัทธิเต๋า** เล่าจื้อ มีความคิดตรงข้ามกับขงจื้อ คือ เน้นให้มนุษย์เข้าใจและยอมรับกับกฎธรรมชาติ ดำรงชีวิตแบบเรียบง่าย

ลัทธิเต๋า เป็นลัทธิที่แพร่หลายควบคู่ไปกับลัทธิขงจื้อ

พัฒนาการทางด้านสังคม (จีน)

สังคมจีนให้ความสำคัญด้านการศึกษามากความรุ่งเรืองด้านการศึกษาของจีนเกิดจากแนวคิดของขงจื้อที่สนับสนุนการศึกษา สามารถพัฒนาตัวอักษรจีนซึ่งเป็นอักษรภาพ ทำให้มีบันทึกประวัติศาสตร์และการสร้างผลงานด้านวรรณกรรมจำนวนมาก

พัฒนาการทางด้านสังคม (จีน)

จีนมีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เจริญก้าวหน้า เช่น การคิดค้นปฏิทินที่เที่ยงตรงเพื่อเป็น
ประโยชน์ต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้มีพัฒนาการด้าน
ดาราศาสตร์และการคำนวณรวมถึงการรักษาโรค การใช้
ยาสมุนไพร

พัฒนาการทางด้านสังคม (จีน)

การเดินทางติดต่อกับต่างชาติทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวคิดต่าง ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศจีน

พัฒนาการทางด้านสังคม (ญี่ปุ่น)

สังคมของญี่ปุ่นมีรากฐานมาจากอารยธรรมของชาวญี่ปุ่น และมาผสมผสานอารยธรรมจีน อารยธรรมของชาติตะวันตก ญี่ปุ่นมีลัทธิความเชื่อเดิมของตน คือ แนวคิดเกี่ยวกับความตาย โลกใหม่หลังความตาย ความเชื่อในเทพเจ้า ความเชื่อเหล่านี้ ได้พัฒนาเป็น **ลัทธิชินโต**

วัดโทได เมืองนาระ

ลัทธิชินโตเน้นพิธีกรรมที่เรียบง่าย
การบูชาธรรมชาติการบูชาบรรพบุรุษ
การให้ความเคารพต่อเทพเจ้า
ตลอดจนชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ ต่อมา
ญี่ปุ่นพระพุทธศาสนาจากจีน จึงได้มีการ
สร้างวัดโทได ที่เมืองนาระ

พัฒนาการทางด้านสังคม (ญี่ปุ่น)

- เริ่มมีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น
- ชาวจีนจำนวนมากย้ายมาตั้งถิ่นฐานในญี่ปุ่น และนำอารยธรรมแบบจีนมาเผยแพร่ ทำให้อารยธรรมญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลมาจากจีน
- ญี่ปุ่นรับเอาตัวอักษรแบบจีนมาใช้ และการสื่อสารผ่านตัวอักษรทำให้ชาวญี่ปุ่นได้เรียนรู้ความรู้เบื้องต้นด้านการแพทย์ ดาราศาสตร์ และปรัชญาต่าง ๆ เช่น ลัทธิขงจื้อ

พัฒนาการทางด้านสังคม (ญี่ปุ่น)

- ประชาชนทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ
- มีการยกเลิกอภิสิทธิ์ชั้นกรบ
- พัฒนาด้านการศึกษา มีการส่งนักศึกษาไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาประเทศ จนทำให้ญี่ปุ่นเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศชั้นนำในตะวันตกและความสำเร็จของญี่ปุ่นเป็นแบบอย่างชาติต่าง ๆ ในเอเชีย

พัฒนาการทางด้านสังคม (เกาหลี่)

สังคมแบ่งกลุ่มตามเผ่าพันธุ์มาเป็นชนชั้นตามอาชีพ

๑) ชนชั้นขุนนาง (ยาง บัน)

๒) สามัญชน (ยาง มิน) ได้แก่ พวกช่างฝีมือและพ่อค้า

๓) ชนชั้นล่าง (ซอน มิน) ได้แก่ พวกชาวนา กรรมกร และ
ทาส

พัฒนาการทางด้านสังคม (เกาหลี่)

- สมัยโคเรียว เป็นสมัยที่เกาหลี่มีความเจริญทางวัฒนธรรม ราชวงศ์สนับสนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เพื่อสร้างความสงบสุขในสังคม
- สมัยโชซอน เกาหลี่ให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มมากขึ้น มีการตั้งมหาวิทยาลัยและโรงเรียน ระบบการสอบไล่เข้ารับราชการ

พัฒนาการทางด้านสังคม (เกาหลีเหนือ)

- ประชาชนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเริ่มกำลังการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เพราะด้วยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด สภาพภูมิศาสตร์ไม่เอื้ออำนวย ทุกคนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม หรือพื้นที่เกษตรที่รัฐเป็นเจ้าของและรัฐเป็นผู้แบ่งปันผลผลิต
- ขาดการส่งเสริมด้านทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการศึกษา และฐานะยากจน

พัฒนาการทางด้านสังคม (เกาหลีใต้)

- สังคมเกาหลีใต้เป็นสังคมเสรีประชาธิปไตย ชาวเกาหลีใต้ผสมผสานวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมจีนและความเจริญของโลกตะวันตกที่มีความก้าวหน้าทางวัตถุ เทคโนโลยี
- สังคมชนบทประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักแต่มีมาตรฐานการครองชีพที่ดี คือให้รับการศึกษาและการพัฒนาตนเอง

สังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

- ก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ เป็นสังคมแบบจารีตที่ปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
- มีการแบ่งชนชั้นในสังคม เช่น ชนชั้นปกครอง นักรบ ชาวนา ช่างฝีมือ พ่อค้า เป็นต้น
- ความเชื่อและศาสนา
- ในช่วงสามก๊ก สังคมจีนเกิดความยุ่งยากเนื่องจากการสู้รบทำให้ผู้คนแสวงหาที่พึ่งทางจิตใจ

ลัทธิความเชื่อ

จีนมีอิทธิพลต่อแนวคิดและ
การดำเนินชีวิตในสังคม เช่น
ลัทธิขงจื้อ เน้นคำสอนเรื่อง
ความกตัญญูกตเวที การกราบ
ไหว้บูชาบรรพบุรุษ เช่น
การเคารพวิญญาณบรรพบุรุษ
ในวันตรุษจีน

ญี่ปุ่น มีความเชื่อในลัทธิ
บูชิโด เรื่องความกล้าหาญ
และการจงรักภักดีต่อผู้นำ
และเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง
ครั้งใหญ่ในคริสต์ศตวรรษที่
๑๙ เมื่ออิทธิพลตะวันตกใน
ยุคจักรวรรดินิยมแพร่เข้ามา

หลังจากยุคสงครามเย็น

- สังคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับผลกระทบจากโลกยุคสงครามเย็น
- จีนและเกาหลีเหนือปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ได้ควบคุมประชาชนอย่างเข้มงวดในด้านการเมืองการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งกำหนดแนวทางวิถีชีวิตของประชาชน
- ส่วนญี่ปุ่นได้รับการวางรากฐานประชาธิปไตยและเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกา สตรีมีสิทธิเท่าเทียมบุรุษโดยเฉพาะมีสิทธิในการเลือกตั้ง สังคมเมืองขยายตัว ประชาชนอพยพเข้ามาทำงานและอาศัยในเมืองใหญ่

ใบกิจกรรม

หน่วยที่ ๒ ย้อนรอยแดนมังกร วิชา ประวัติศาสตร์ไทย ๓
เรื่อง พัฒนาการทางด้านสังคมของภูมิภาคตะวันออก
คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำต่าง ๆ มาเชื่อมโยงให้สอดคล้องกัน ตามความเข้าใจของนักเรียน

ที่มาของภาพประกอบ : <https://1th.me/NVOFa>

ใบกิจกรรม เรื่อง พัฒนาการ ทางด้านสังคมของภูมิภาค เอเชียตะวันออก

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง แหล่งอารยธรรมและ
แหล่งมรดกโลกของภูมิภาค
เอเชียตะวันออก

สิ่งที่ต้องเตรียม

กระดาษเขียนลำดับเหตุการณ์

อารยธรรมจีน